

Warszawa, 17 lipca 2020 r.

**STANOWISKO WS. PRZEDSTAWIONEGO PRZEZ PREZYDENTA RP PROJEKTU USTAWY
O FUNDUSZU MEDYCZNYM**

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców docenia wszystkie inicjatywy ukierunkowane na poprawę jakości i dostępności świadczeń zdrowotnych dla pacjentów. Nie ulega wątpliwości, że tego rodzaju inicjatywą jest pomysł powołania Funduszu Medycznego. Jednocześnie, mamy istotne uwagi dotyczące zaproponowanej konstrukcji Funduszu. Zdecydowanie apelujemy również o wycofanie z projektu ustawy przepisów zmieniających ustawę refundacyjną – są to regulacje niezwiązane z przedmiotem projektu i nieskonsultowane z szerokim gronem interesariuszy.

ZPP stoi na stanowisku, że poprawa jakości usług publicznych stanowi nie tylko jedno z pilniejszych zadań dla państwa polskiego, lecz także gigantyczną szansę na sprawniejszą odbudowę gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. Od dłuższego czasu apelujemy również o głęboką reformę systemu opieki zdrowotnej, ukierunkowanej przede wszystkim na ujednoczenie reguł uczestnictwa w systemie podmiotów prywatnych i publicznych. Ze szczególnym zainteresowaniem przyglądamy się zatem wszelkiego rodzaju inicjatywom, których celem jest zwiększenie dostępności usług medycznych, a także podniesienie ich jakości. Nie ulega wątpliwości, że tego rodzaju inicjatywę stanowi przedstawiony przez prezydenta projekt ustawy o Funduszu Medycznym. Głównym celem projektu jest, zgodnie z jego tytułem, stworzenie Funduszu, który – zasilany kwotą 4 miliardów złotych rocznie – miałby być wykorzystany do finansowania zadań m.in. z zakresu inwestycji w systemie opieki zdrowotnej, czy profilaktyki medycznej.

Generalny kierunek działania zaproponowany przez prezydenta w ramach inicjatywy ustawodawczej, którym jest wspieranie innowacyjnych usług medycznych i zwiększenie dostępności nowoczesnych terapii, naturalnie zasługuje na aprobatę.

Równoległe, mamy pewne zastrzeżenia do konstrukcji zaproponowanej w projekcie ustawy. Podstawowe z nich odnosi się do sposobu określenia głównych beneficjentów wsparcia finansowego pochodzącego z Funduszu. Z zaproponowanej regulacji wynika, że mają być nimi przede wszystkim szpitale publiczne.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak - Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

Tego rodzaju podejście budzi pewne wątpliwości – uznać należy bowiem, że istotne potrzeby inwestycyjne pojawiają się również u podmiotów leczniczych innych niż szpitale. Jest to istotne zwłaszcza w kontekście rozwoju nowoczesnych technologii w opiece ambulatoryjnej i coraz powszechniejszego wykorzystywania rozwiązań z zakresu telemedycyny. Ponadto pragniemy podkreślić, że projektowany mechanizm wsparcia powinien przewidywać równe traktowanie podmiotów publicznych i prywatnych świadczących usługi kontraktowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Wątpliwości budzi również tryb zasilania tworzonego funduszu w środki. Zgodnie bowiem z art. 8 projektu ustawy, przychodami funduszu są przede wszystkim wpływy z tytułu opłat za wydanie opinii o której mowa w art. 95d. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz dotacje z budżetu państwa, z części której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Wobec takiego katalogu źródeł przychodów Funduszu, dostrzegamy istotne ryzyko „przesuwania” do Funduszu środków przeznaczonych pierwotnie na realizację innego rodzaju zadań. Mechanizm finansowania Funduszu wymaga zatem głębokiego zastanowienia – jakkolwiek absolutnie słuszny jest cel powołania tego wehikułu, z pewnością niepożądane byłoby finansowanie go kosztem innych, równie ważnych zadań realizowanych ze środków budżetowych.

Abstrahując od powyższych uwag o charakterze generalnym, pragniemy zwrócić uwagę na część projektu odnoszącą się do zmian w ustawie refundacyjnej. Przede wszystkim wydaje się, że wykraczają ona poza przedmiotowy zakres projektu. Co do zasady, przepisy nieodnoszące się bezpośrednio do zakresu przedmiotowego bądź podmiotowego ustawy, nie powinny się w niej znajdować (wynika to z zasad techniki prawodawczej). Tymczasem, zgodnie z art. 1 projektu, ustawa o Funduszu Medycznym określać ma zasady:

- 1) działania i cele Funduszu Medycznego;
- 2) gromadzenia środków Funduszu;
- 3) udzielania finansowania i dofinansowania ze środków Funduszu.

Wszystkie z wyżej wymienionych punktów odnoszą się do Funduszu Medycznego i jego działalności, żaden zaś nie dotyczy ściśle refundacji leków. Tym samym, za z gruntu niepoprawne należy uznać uwzględnienie w treści przedmiotowego projektu przepisów wprowadzających istotne zmiany w mechanizmie refundacyjnym.

Co więcej, z uwagi na ciężar gatunkowy zagadnienia refundacji leków i akcentowaną już od dłuższego czasu pilną potrzebę znowelizowania ustawy refundacyjnej, za trudny do zaakceptowania należy uznać tryb procedowania zawartych w projekcie wycinkowych, lecz bardzo istotnych i głębokich zmian w tejże ustawie. Kształt przepisów zawartych w ustawie refundacyjnej ma bezpośrednie przełożenie na dostępność środków farmakologicznych i bezpieczeństwo lekowe Polaków. Tymczasem, przedstawiony projekt nie zawiera Oceny Skutków Regulacji (która w idealnym kształcie powinna omawiać przewidywane rezultaty finansowe, gospodarcze i społeczne proponowanych rozwiązań), nie podlegał on również szerokim, formalnym konsultacjom społecznym. Jest to szczególnie istotne z punktu widzenia oceny proponowanych przez projektodawcę rozwiązań, które bez wątplenia mają charakter co najmniej kontrowersyjny. Postuluje się bowiem m.in. zwiększenie liczby członków Komisji Ekonomicznej (z czym wiązałyby się dodatkowe koszty pookrywane przez budżet państwa) i istotne zwiększenie jej roli w procesie negocjacyjnym (przewidujące de facto wyłączność Komisji w tym zakresie), czy też wprowadzenie zakazu możliwości zmiany wniosku po podjęciu uchwały przez Komisję, w tym również w zakresie ceny zbytu netto. Szczególnie ta ostatnia propozycja wydaje się niekorzystna dla pacjentów i płatnika (NFZ), ponieważ doprowadzić może do ograniczenia dostępności farmakoterapii i wzrostu jej ceny (poprzez brak możliwości zaproponowania ceny niższej, wynikającej z nowych okoliczności).

Mając na uwadze wszystkie powyższe zastrzeżenia, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców za zasadne uważa uzupełnienie projektu o regulacje gwarantujące podmiotom prywatnym i pozaszpitalnym możliwość skorzystania ze wsparcia z Funduszu na równych warunkach ze szpitalami publicznymi, oraz precyzujące źródła przychodów Funduszu. Jednocześnie, apelujemy o wykreślenie z projektu przepisów ingerujących w ustawę refundacyjną. Uważamy, że uwzględnienie w projekcie niekonsultowanych z branżą regulacji w tym zakresie, odbędzie się ze szkodą dla niewątpliwie cennej inicjatywy, jaką jest powołanie Funduszu. Zaproponowane przepisy mogą mieć ponadto negatywny wpływ na sytuację pacjentów i płatnika publicznego, przez co tym bardziej powinny stać się przedmiotem osobnego procesu legislacyjnego, uwzględniającego pełne i szerokie konsultacje branżowe.